

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

3.1 ลักษณะการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยความคิดเห็นของชาวเขาที่มีต่อโครงการพัฒนาเพื่อความมั่นคงพื้นที่ลุ่มน้ำน่าน โดยเน้นศึกษาเฉพาะชาวเขา 3 เผ่า ที่อาศัยอยู่ ตำบลป่ากลาง อำเภอปัว จังหวัดน่านนี้ ได้ทำการศึกษาโดยอาศัยข้อมูลที่นำมาประกอบการศึกษาจาก

1. เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ แผนและโครงการพัฒนาเพื่อความมั่นคงพื้นที่ลุ่มน้ำน่าน รวมถึงข้อมูลและรายงานผลการปฏิบัติงานที่หน่วยราชการต่าง ๆ ได้จัดทำไว้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กองอำนวยการโครงการฯ กองพลพัฒนาที่ 3 ศูนย์พัฒนาและสงเคราะห์ชาวเขาจังหวัดน่าน กรมพัฒนาที่ดิน ตลอดจนกรอบแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวกับนโยบายสาธารณะ ความมั่นคง สิ่งแวดล้อม รวมถึงแนวคิดด้านการพัฒนา

2. การศึกษาจากภาคสนาม

- 2.1 จัดทำแบบสอบถามเพื่อถามถึงความคิดเห็นของชาวเขา ที่มีต่อโครงการ ซึ่งได้กำหนดขนาดตัวอย่างที่จะศึกษาไว้ประมาณ 300 ตัวอย่าง จากจำนวนประชากรที่มีอยู่ทั้งหมด 4 เผ่า คือ เผ่าถิ่น ม้ง เย้า ขมุและอื่น ๆ รวม 5,049 คน

- 2.2 การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (Indept interview) สำหรับผู้นำชุมชนของชาวเขา 5 คน และเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการ จำนวน 5 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

- 3.2.1 แบบสอบถาม ใช้แบบสอบถามปลายปิด และปลายเปิดในบางข้อ โดยมีส่วนประกอบของแบบสอบถามสำหรับประชากรกลุ่มตัวอย่างนั้น สามารถแยกออกได้เป็น 2 ส่วน คือ

- ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็นที่มีต่อโครงการพัฒนาเพื่อความมั่นคงพื้นที่ลุ่มน้ำน่าน โดยเริ่มจากความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการ จนถึงความคิดเห็นที่มีต่อกิจกรรมหรือโครงการที่ได้ดำเนินการในพื้นที่ดังกล่าว

3.2.2 แบบสอบถามแบบเจาะลึก แบบสัมภาษณ์ ได้กำหนดหัวข้อสำคัญของการสัมภาษณ์ ไว้ดังนี้

1. ความรู้ความเข้าใจของชาวเขาต่อโครงการ
2. สภาพก่อนมีโครงการ
3. ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นหลังจากมีโครงการและโครงการสิ้นสุด
4. การมีส่วนร่วมของชาวเขาที่มีต่อโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ
5. ความคิดเห็นต่อโครงการ/กิจกรรม และต่อหน่วยราชการ
6. ความต้องการของชาวเขาเมื่อโครงการสิ้นสุดลงในปี พ.ศ. 2539
7. ความคิดเห็นในภาพรวม ต่อโครงการว่าดีหรือไม่ดีอย่างไร

3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้อาศัยข้อมูลทุติยภูมิต่าง ๆ จากเอกสารของทางราชการประกอบการอธิบาย ส่วนข้อมูลปฐมภูมิที่เก็บรวบรวม ได้จากแบบสอบถาม โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปแบบ SPSS PC+ (Statistical Package for Social Sciences for Personal Computer) ในการวิเคราะห์ข้อมูล เมื่อได้ตัวเลขแล้วจึงนำเสนอในรูปตารางโดยการใช้อัตราส่วนร้อยละ (Percentage) ตารางแจกแจงความถี่

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้นำชุมชน และเจ้าหน้าที่ของรัฐที่รับผิดชอบในพื้นที่ ใช้วิธีวิเคราะห์เชิงคุณภาพ (Qualitative Analysis) แล้วนำเสนอในเชิงพรรณนา